

І Н Ф О Р М А Ц І Я

**на засідання колегії Печерської районної в місті Києві державної
адміністрації, яка відбудеться 14.02.2017**

**«Зміни в антикорупційному законодавстві України щодо заповнення
декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого
самоврядування та здійснення контролю за їх поданням»**

Відповідно до статті 45 «Подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування» Закону України «Про запобігання корупції» та рішення Національного агентства з питань запобігання корупції від 10.06.2016 № 2 визначено, що система подання та оприлюднення декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, розпочинає свою роботу в два етапи:

перший етап - з 00 годин 00 хвилин 01 вересня 2016 року для осіб, які займають відповідальне та особливо відповідальне становище;

другий етап - з 00 годин 00 хвилин 01 січня 2017 року для всіх інших суб'єктів декларування.

Декларації (повідомлення) подаються шляхом заповнення відповідних форм на офіційному веб-сайті Національного агентства з питань запобігання корупції з використанням програмних засобів Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Суб'єктами декларування в структурних підрозділах адміністрації та підпорядкованих комунальних підприємствах відповідно до частини першої статті 3 цього Закону є:

Пункт 1) особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування:

Підпункт в) державні службовці, посадові особи місцевого самоврядування;

Підпункт и) посадові та службові особи інших державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим;

Пункт 2) особи, які для цілей цього Закону прирівнюються до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування:

Підпункт а) посадові особи юридичних осіб публічного права, які не зазначені у пункті 1 частини першої цієї статті.

Основні зміни в антикорупційному законодавстві, внесені протягом останнього часу.

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України від 06 грудня 2016 року термін «мінімальна заробітна плата», який застосовувався у Законі України «Про запобігання корупції» повністю замінено на термін «прожитковий мінімум, встановлений для працездатних осіб на 1 січня календарного року». Однак, при поданні електронної декларації за 2016 рік термін мінімальна заробітна плата застосовується, оскільки зміни вступили в силу з 01 січня 2017.

Відповідно до змін внесених Законом України «Про вищу раду правосуддя» від 21 грудня 2016 року до статті 45 Закону України «Про запобігання корупції» дія [розділу VII](#) «Фінансовий контроль» зазначеного Закону не поширюється на посадових осіб закладів, установ та організацій, які здійснюють основну діяльність у сфері соціального обслуговування населення, соціальної та професійної реабілітації інвалідів і дітей-інвалідів, соціального захисту ветеранів війни та учасників антитерористичної операції, охорони здоров'я (крім керівників закладів охорони здоров'я центрального, обласного, районного, міського (міст обласного

значення, міст Києва та Севастополя) рівня), освіти (крім керівників вищих навчальних закладів та їх заступників), науки (крім президентів Національної академії наук України та національних галузевих академій наук, перших віце-президентів, віце-президентів та головних учених секретарів Національної академії наук України та національних галузевих академій наук, інших членів Президії Національної академії наук України та президій національних галузевих академій наук, обраних загальними зборами Національної академії наук України та національних галузевих академій наук відповідно, керівників науково-дослідних інститутів та інших наукових установ), культури, мистецтв, відновлення та збереження національної пам'яті, фізичної культури, спорту, національно-патріотичного виховання.

Це основні зміни, які протягом останнього часу внесені до Закону України «Про запобігання корупції».

Виникають питання про те, котрі особи відносяться до посадових осіб юридичних осіб публічного права.

Відповідно до Роз'яснень щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» стосовно заходів фінансового контролю, затверджених Рішенням НАЗК від 11 серпня 2016 № 3 зі змінами:

Під «посадовими особами юридичних осіб публічного права» (відповідно до підпункту «а» пункту 2 частини першої статті 3 Закону) слід розуміти працівників юридичних осіб публічного права, які наділені посадовими повноваженнями здійснювати організаційно-розпорядчі чи адміністративно-господарські функції.

Визначальним при цьому є обсяг функцій (обов'язків) відповідного працівника.

Так, адміністративно-господарські функції (обов'язки) - це обов'язки з управління або розпорядження державним, комунальним майном (установлення порядку його зберігання, переробки, реалізації забезпечення контролю за цими операціями тощо). Такі повноваження в тому чи іншому обсязі є у начальників планово-господарських, постачальницьких, фінансових відділів і служб, завідуючих складами, магазинами, майстернями, ательє, їх заступників, керівників відділів підприємств, відомчих ревізорів та контролерів тощо.

Організаційно-розпорядчі функції (обов'язки) - це обов'язки щодо здійснення керівництва галуззю промисловості, трудовим колективом, ділянкою роботи, виробничою діяльністю окремих працівників на підприємствах, в установах чи організаціях незалежно від форм власності. Такі функції виконують, зокрема, керівники міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, державних, комунальних підприємств, установ або організацій, їхні заступники, керівники структурних підрозділів (начальники цехів, завідувачі відділами, лабораторіями, кафедрами), їхні заступники, особи, які керують ділянками робіт (майстри, виконроби, бригадири тощо).

Працівники патронатних служб, інші працівники державних органів, які виконують функції з обслуговування, можуть відноситися до посадових та службових осіб відповідно до підпункту «и» пункту 1 частини першої статті 3 Закону за умови відповідності зазначеним вище характеристикам.

Інформація щодо встановлення своєчасності подання декларацій, передбаченого статтею 49 Закону:

Частина 2. Державні органи, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, а також юридичні особи публічного права зобов'язані перевіряти факт подання суб'єктами декларування, які в них працюють (працювали), відповідно до цього Закону декларацій та повідомляти Національне

агентство про випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій у визначеному ним порядку.

Частина 3. Якщо за результатами контролю встановлено, що суб'єкт декларування не подав декларацію, Національне агентство письмово повідомляє такого суб'єкта про факт неподання декларації, і суб'єкт декларування повинен протягом десяти днів з дня отримання такого повідомлення подати декларацію в порядку, визначеному частиною першою статті 45 цього Закону.

Одночасно Національне агентство письмово повідомляє про факт неподання декларації керівнику державного органу, органу влади Автономної Республіки Крим, органу місцевого самоврядування, їх апарату, юридичної особи публічного права, в якому працює відповідний суб'єкт декларування, та спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції.

Відповідно до Рішення НАЗК від 06.09.2016 № 19 затверджено «Порядок перевірки факту подання суб'єктами декларування декларацій відповідно до Закону України "Про запобігання корупції" та повідомлення Національного агентства з питань запобігання корупції про випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій». Відповідальний підрозділ (особа) органу, в якому працюють (працювали) суб'єкти декларування, перевіряє факт подання декларацій у такі строки:

1) щорічні декларації суб'єктів декларування – протягом 10 робочих днів з граничної дати подання таких декларацій;

2) декларації суб'єктів декларування, які припиняють діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, – упродовж п'яти робочих днів з дня такого припинення; якщо припинення зазначеної діяльності відбулося з ініціативи керівника органу, в якому працював суб'єкт декларування, – упродовж п'яти робочих днів після спливання строку у двадцять робочих днів з дня, коли суб'єкт декларування дізнався чи повинен був дізнатися про таке припинення;

3) декларації суб'єктів декларування, які припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, – протягом 10 робочих днів з граничної дати подання таких декларацій наступного за звітним року, у якому було припинено таку діяльність;

4) декларації суб'єктів декларування, які є особами, що претендують на зайняття посад, зазначених у пункті 1, підпункті "а" пункту 2 частини першої статті 3 Закону, – до призначення або обрання особи на посаду.

Відповідальний підрозділ (особа) органу, в якому працюють (працювали) суб'єкти декларування, перевіряє факт подання декларацій шляхом пошуку та перегляду інформації в публічній частині Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, на офіційному веб-сайті Національного агентства.

У випадку встановлення факту неподання чи несвоєчасного подання декларацій суб'єктами декларування відповідно до вимог Закону відповідальний підрозділ (особа) органу, в якому працюють (працювали) суб'єкти декларування, повідомляє про це Національне агентство упродовж трьох робочих днів з дня виявлення такого факту. Повідомлення Національного агентства про факт неподання чи несвоєчасного подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (додаток 1), надсилається на адресу електронної пошти, зазначену на офіційному веб-сайті

Національного агентства, та засобами поштового зв'язку (рекомендованим листом з повідомленням про вручення).

Зазначене повідомлення надсилається органом, в якому працюють (працювали) суб'єкти декларування, окремо за кожним фактом такого неподання чи несвоєчасного подання.

Перевірка факту подання декларацій та повідомлення Національного агентства про випадки неподання чи несвоєчасного подання декларацій покладаються на уповноважений підрозділ (особу) з питань запобігання та виявлення корупції органу, в якому працює (працював) суб'єкт декларування, або інший структурний підрозділ такого органу (далі – відповідальний підрозділ (особа)), визначений керівником органу.

Керівник органу, в якому працює (працював) суб'єкт декларування, визначає порядок взаємодії відповідального підрозділу (особи) з іншими підрозділами з метою обліку суб'єктів декларування, у яких виник обов'язок подати декларації відповідно до вимог [Закону](#).

Притягнення до відповідальності за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією.

Стаття 172-⁶. Порушення вимог фінансового контролю

Несвоєчасне подання без поважних причин декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, - тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення про відкриття валютного рахунка в установі банку-нерезидента або про суттєві зміни у майновому стані - тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Відповідно до статті 52 «Додаткові заходи здійснення фінансового контролю» Закону України «Про запобігання корупції»

1. У разі відкриття суб'єктом декларування або членом його сім'ї валютного рахунка в установі банку-нерезидента відповідний суб'єкт декларування зобов'язаний у десятиденний строк письмово повідомити про це Національне агентство у встановленому ним порядку, із зазначенням номера рахунка і місцезнаходження банку-нерезидента.

2. У разі суттєвої зміни у майновому стані суб'єкта декларування, а саме отримання ним доходу, придбання майна на суму, яка перевищує 50 прожиткових мінімумів, встановлених для працездатних осіб на 1 січня відповідного року, зазначений суб'єкт у десятиденний строк з моменту отримання доходу або придбання майна зобов'язаний письмово [повідомити](#) про це Національне агентство. Зазначена інформація вноситься до Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та оприлюднюється на офіційному веб-сайті Національного агентства.

Суттєві зміни у майновому стані з 01 січня 2017 декларуються, якщо сума доходу, подарунку, правочину складає більше 50 прожиткових мінімумів, встановлених для працездатної особи на 1 січня звітного року (тобто 80000 гривень).

Дії, передбачені частиною першою або другою, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за такі ж порушення, - тягнуть за собою накладення штрафу від ста до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією доходу чи винагороди та з

позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком на один рік.

Подання завідомо недостовірних відомостей у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, - тягне за собою накладення штрафу від однієї тисячі до двох тисяч п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Примітка. Суб'єктом правопорушень у цій статті є особи, які відповідно до [частин першої та другої статті 45](#) Закону України "Про запобігання корупції" зобов'язані подавати декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Зазначення в декларації завідомо недостовірних відомостей може тягнути за собою дисциплінарну, адміністративну або кримінальну відповідальність. Адміністративна відповідальність передбачена статтею 172⁶ Кодексу України про адміністративні правопорушення за подання завідомо недостовірних відомостей у декларації стосовно майна або іншого об'єкта декларування, що має вартість, якщо такі відомості відрізняються від достовірних на суму від 100 до 250 ПМ.

Статтею 366-1 Кримінального кодексу України передбачено кримінальну відповідальність за подання завідомо недостовірних відомостей у декларації. При цьому відповідальність за цією статтею за подання суб'єктом декларування завідомо недостовірних відомостей у декларації стосовно майна або іншого об'єкта декларування, що має вартість, настає у випадку, якщо такі відомості відрізняються від достовірних на суму понад 250 ПМ.

У разі подання завідомо недостовірних відомостей стосовно майна або іншого об'єкта декларування, що має вартість, якщо такі відомості відрізняються від достовірних на суму менше 100 ПМ, до суб'єкта декларування може бути застосовано дисциплінарну відповідальність.

Пропозиції:

Керівникам структурних підрозділів та підпорядкованих комунальних підприємств проконтролювати до 01.03.2017 наявність у підлеглих, які являються суб'єктами декларування, електронних цифрових підписів та адрес електронної пошти.

Керівникам структурних підрозділів та підпорядкованих комунальних підприємств розробити порядок взаємодії відповідального підрозділу (особи), уповноваженого(ої) на запобігання корупції з іншими підрозділами (управління персоналом, кадрами) з метою обліку суб'єктів декларування, у яких виник обов'язок подати декларації відповідно до вимог Закону України «Про запобігання корупції».

Керівникам підпорядкованих комунальних підприємств забезпечити інформування підлеглих працівників – посадових осіб, які наділені посадовими повноваженнями здійснювати організаційно-розпорядчі чи адміністративно-господарські функції, про їх обов'язок подати електронну декларацію відповідно до Закону України «Про запобігання корупції». Внести до особових справ посадових осіб комунальних підприємств – суб'єктів, на яких поширюється дія Закону України «Про запобігання корупції» лист - ознайомлення з обмеженнями щодо запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням.

Суб'єктам декларування перевірити дійсність електронних цифрових підписів та не затягувати з процедурою заповнення декларації.